

ISRAEL REGARDIE (1907–1985) este autorul mai multor cărți remarcabile despre magie, care are meritul de a fi îndepărtat secretismul excesiv care învăluie ocultismul modern. Născut în Anglia, Regardie și-a petrecut cea mai mare parte a vieții în Statele Unite. În 1928 a devenit secretarul lui Aleister Crowley, iar până în 1932, un învățător esoteric în adevăratul sens al cuvântului. În 1933 a intrat în Stella Matutina, un vlăstar al Ordinului Ermetic Golden Dawn. În 1937 a publicat ritualurile Ordinului în cartea devenită clasică *The Golden Dawn* (Zorii aurii).

CHIC CICERO s-a născut la Buffalo, New York. Mai întâi muzician și om de afaceri, Chic a fost magician ceremonial pe parcursul ultimilor treizeci de ani și prieten intim al lui Israel Regardie. După ce a pus bazele unui templu al Golden Dawn în 1977, Chic a fost unul dintre oamenii-cheie care l-au ajutat pe Regardie să reînvie, la începutul anilor 1980, ramura legitimă a Ordinului Ermetic.

SANDRA TABATHA CICERO s-a născut în Soldiers Grove, Wisconsin. A absolvit Universitatea din Wisconsin-Milwaukee, licențiată în Arte Frumoase. Atât Chic, cât și Tabatha sunt Adepti de rangul întâi ai Ordinului Ermetic Golden Dawn.

Israel Regardie

Grădina cu rodii

Viziuni despre Arborele Vieții

Ediție revizuită și adăugită
de Chic Cicero și Sandra Tabatha Cicero

Traducere din limba engleză
RADU SÂNDULESCU

Figura 32: Pan	Figura 43: Dioscurii
Figura 33: Osiris	Figura 44: Viziunea lui Ezechiel
Figura 34: Mithra	Figura 45: Isis
Figura 35: Coroana de spini	Figura 46: Regele Arthur
Figura 36: Cântărirea Sufletului	Figura 47: Pe Vârful Muntelui
Figura 37: Horus	Figura 48: Hathor
Figura 38: Parsifal	Figura 49: Căutarea Adevărului
Figura 39: Ermitul	Figura 50: Thoth
Figura 40: Daniel în groapa cu lei	Figura 51: Copilul Divin
Figura 41: Un cavaler	Figura 52: Lumina Divină
Figura 42: Luna	

CUPRINS

Introducere la cea de-a treia ediție	7
Introducere la ediția a doua	13
Prefață	25

PARTEA ÎNTÂI: GRĂDINA CU RODII

O prezentare generală a Cabalei	29
Capitolul întâi: O perspectivă istorică	31
Capitolul doi: Abisul	50
Capitolul trei: Sephiroth.....	65
Capitolul patru: Căile	105
Capitolul cinci: Adam Kadmon	143
Capitolul șase: Cabala literală	161
Capitolul șapte: Cabala literală (continuare).....	176
Capitolul opt: Scara	199

PARTEA A DOUA: VIZIUNI DESPRE ARBORELE VIEȚII

Cabala - Manual practic	237
Capitolul nouă: Ritualuri și exerciții cabalistice.....	239
Capitolul zece: Tărâmurile inferioare ale arborelui.....	299

Capitolul unsprezece: Tărâmurile de mijloc	
ale arborelui	406
Capitolul doisprezece: Tărâmurile superioare	
ale arborelui	528

Glosar	613
Bibliografie	631
Ilustrații	637

CAPITOLUL ÎNTÂI O PERSPECTIVĂ ISTORICĂ

Cabala este un corpus tradițional de înțelepciune care susține că tratează *in extenso* extraordinarele probleme ale originii și naturii vieții, precum și ale evoluției omului și universului. Cuvântul „Cabala” provine din rădăcina ebraică קבל (QBL), care înseamnă „a primi”. Legenda spune că această filosofie reprezintă o cunoaștere a lucrurilor pe care Demiurgul¹ a predat-o unui grup select de inteligențe spirituale de rang înalt care, după Izgonire, au comunicat ordinele ei divine omenirii – care, în realitate, erau ele însele încarnate. Mai este numită și *Chokmah Nistorah*, „Înțelepciunea secretă”, pentru că a fost transmisă pe cale orală de la adept la elev în secretele sanctuare de inițiere. Tradiția susține că nicio parte a acestei doctrine nu a fost acceptată ca având autoritate până când nu a fost supusă unei severe și minuțioase examinări și investigări prin metode de cercetare practică ce vor fi descrise ulterior.

¹ *Demiourgos* în limba greacă pentru „lucrător public”. În platonism și gnosticism, acest termen era folosit pentru a denumi un zeu secundar care creează și aranjează lumea fizică pentru a fi în conformitate cu un ideal rațional, etern.

Din punct de vedere istoric, Cabala este învățătura mistică evreiască ce se ocupă cu interpretarea inițiativă a scripturilor ebraice. Este un sistem de filosofie sau teosofie spirituală, folosind acest termen cu implicațiile lui originale de Θεός Σοφία¹, care nu numai că a exercitat vreme de secole o influență asupra dezvoltării intelectuale a unui popor atât de subtil și de perspicace precum evreii, ci a și atras atenția multor vestiți gânditori teologi și filosofi, îndeosebi în sec. al XVI-lea și al XVII-lea. Printre cei care au studiat teoremele sale s-au numărat Raymond Lully, metafizicianul și alchimistul scolastic²; John Reuchlin, care a reînviat Filosofia Orientală în Europa³; John Baptista von Helmont, medicul și chimistul care a descoperit hidrogenul⁴; Baruch

¹ *Theos Sophia* sau „înțelepciune divină”.

² Raymond Lully (1235–1315) a fost un alchimist spaniol și cabalist creștin. În timpul vieții sale, Cabala a devenit populară printre intelectualii evrei care trăiau în Spania. Unul dintre țelurile lui Lully a fost acela de a-i converti pe musulmani la creștinism. A scris numeroase lucrări mistice, literare și filosofice, dar tratatele alchimice care i-au fost atribuite sunt considerate falsuri. În semn de omagiu față de el, aurul alchimic este câteodată numit *aurum raymundi*.

³ Johannes Reuchlin (1455–1522) a fost un umanist, consilier politic și erudit german, elev al lui Pico della Mirandola, a cărui apărare a literaturii evreiești a ajutat la entuziasmarea forțelor intelectuale care au precedat Reforma. Câteodată este numit părintele Reformei germane. În 1506 a publicat *De Rudimentis Hebraicis*, un text care promova studiul ebraicii. Cartea sa *De arte Cabbalistica* a reprezentat prima descriere sistematică a Cabalei creștinizate pentru a fi prezentată unui public european. O operă anterioară, *De Verbo Mirifico* descria atribuțiile pentagrammatonului, YHShVH, sau numele ebraic al lui Iisus ca o formă extinsă a Tetragrammaton-ului, YHVH. Câteodată era cunoscut sub numele grec de Capnion sau „fum”, care era o traducere a numelui său de familie.

⁴ Helmont (1577–1644), farmacist și medic, a fost un cabalist care a căutat să unifice felurile ramuri ale învățăturilor Rosicruciene. Se spune că fiul său l-a familiarizat pe filosoful-matematician Gottfried Wilhelm Leibnitz cu Cabala, ceea ce a avut drept urmare celebra teorie a lui Leibniz despre monade.

Spinoza, filosoful evreu „beat-de-Dumnezeu” excomunicat¹; și Dr. Henry More, faimosul platonician de la Cambridge². Acești oameni, ca să numim doar câțiva dintre cei care au fost atrași de ideologia cabalistă, după ce au cercetat fără odihnă o viziune asupra lumii care să le dezvăluie adevăratele explicații ale vieții, au descoperit că năzuințele din mințile lor au fost măcar parțial satisfăcute de sistemul său psihologic și filosofic.

În ziua de azi se presupune adesea că iudaismul și misticismul se situează la polii opuși ai gândirii și că, prin urmare, misticismul ebraic constituie o frapantă contradicție în termeni. Această eronată supoziție se iscă din antiteza între lege și credință, așa cum a fost stabilită de mentalitatea de a crea proze-liți a Sfântului Pavel (și, într-o măsură mai mică, de eforturile raționaliste ale lui Maimonides³ de a pune totul în concordanță cu principiile formale aristotelice), conferind în mod fals iudaismului eticheta de religie a legalismului auster. Misticismul este ireconciliabilul dușman al legalismului pur religios.

¹ Cunoscut și ca Benedict de Spinoza (1632–1677). Un gânditor independent, Spinoza a fost cel mai însemnat exponent al raționalismului din secolul al XVII-lea. Filosofia sa poate fi considerată atât ca o dezvoltare a filosofiei lui Descartes, cât și ca o reacție la aceasta. Amintim câteva dintre lucrările sale: *Tractatus de Deo et homine ejusque felicitate* („Tratat cu privire la Dumnezeu, om și fericirea sa”) și *Tractatus de Intellectus Emendatione* (1662). În jurul acestei perioade el a scris, de asemenea, versiunea geometrică a lucrării *Principia Philosophiae* a lui Descartes și prima carte din *Ethica* sa.

² More a fost autorul cărții *Cabalistic Catechism*. Lucrarea sa exprima o abordare neoplatonică la Cabala.

³ Maimonides (Moses ben Maimon, 1135–1204) a fost un filosof evreu și figura intelectuală de frunte a iudaismului medieval. Era numit și *Rambam*, un notariqon al numelui său. Monumentalul său cod al legilor evreiești a fost denumit *Moreh Nebuhim* (Ghidul celui perplex)(1190). Contribuțiile sale la religie, filosofie și medicină au influențat mulți învățați evrei și neevrei.

Confuzia se datorează, totodată, eforturilor acelor teologi din perioada medievală care, fiind dornici să-și salveze ignoranții frați evrei din chinurile torturii și damnării veșnice în infern, au murdărit și au modificat nu numai textele originale, ci și interpretările sectante extreme, pentru a dovedi că autorii cărților cabaliste își doreau ca posteritatea lor evreiască să devină apostoli ai Creștinătății.

Cabala, luată în forma ei tradițională și literală – așa cum apare în *Sepher Yetzirah*, *Beth Elohim*¹, *Pardes Rimonim* și *Sepher haZohar* –, este în mare măsură neinteligibilă sau, la prima vedere, o aparentă absurditate pentru omul „logic” de rând. Dar, ca plan de bază, are cel mai prețios giuvaier al gândirii umane, acea aranjare geometrică de nume, numere, simboluri și idei denumită „Arborele vieții”. E considerat cel mai prețios, pentru că se consideră a fi cel mai convenabil sistem de clasificare a fenomenelor universului și de înregistrare a relațiilor dintre ele descoperit până acum. Dovada o reprezintă nelimitatele posibilități de gândire analitică și sintetică ce rezultă din adoptarea acestei scheme. (Vezi Figura 2, pagina 37).

Din punctul de vedere al publicării textelor exoterice timpurii, istoria Cabalei este nedefinită și vagă. Critica literară plasează *Sepher Yetzirah* (scrisă, se presupune, de Rabinul Akiba)² și *Sepher*

¹ *Beth Elohim* (Casa Dumnezeilor). Editată de rabinul Abraham Cohen Irira după doctrinele rabinului Isaac Luria, cartea descrie îngeri, demoni, spirite ale elementelor și suflete.

² *Alfabetul rabinului Akiba* este o operă mistică ce „tratează alternativ despre fiecare literă a alfabetului ebraic ca reprezentând o idee sau o prescurtare a unui cuvânt (notariqon) și un simbol al unui anumit sentiment, în conformitate cu forma sa specifică, pentru a atașa acestor litere noțiuni morale, teoantropice, angelogice și mistice” (Ginsburg, *The Kabbalah: Its Doctrines, Development and Literature*, 184).

După Aryeh Kaplan, „nu este surprinzător că mai multe surse îi atribuie rabinului Akiba paternitatea scrierii *Sepher Yetzirah*. Majoritatea textelor talmudice

haZohar (de Rabinul Simeon ben Yochai)¹, textul său principal, prin secolul al VIII-lea în primul caz, și secolul al III-lea sau al VI-lea d.Hr., în cel de-al doilea. Unii istorici susțin că Cabala derivă din surse pithagoreice, gnostice și neoplatonice, această ultimă variantă fiind, îndeosebi, opinia lui Christian D. Ginsburg.²

Marele istoric evreu Graetz³ susține, de asemenea, opinia anistorică potrivit căreia misticismul evreu reprezintă o excrescență

timpurii au fost opera rabinului Akiba, care le-a transmis pe cale orală într-o formă bine definită. Cu toate că aceste cărți nu au fost fixate în formă scrisă, ele au fost rostite de către rabinul Akiba, iar rostirea sa a fost cea care a fost transmisă pe cale orală... Se poate ca rabinul Akiba să fi produs, de asemenea, un text oral al lui *Sepher Yetzirah*, pentru a fi memorat de către studioșii lui în domeniul cunoașterii mistice” (Kaplan, *Sepher Yetzirah*, xvii).

¹ Moses de León (1250–1305) este presupusul autor al *Zohar*-ului. El i-a mărturisit colegului său cabalist, Isaac ben Samuel din Acre, că posedă manuscrisul original al *Zohar*-ului, despre care se spunea că ar fi fost scris de către învățătorul rabinic palestinian Simeon ben Yohai, un reputat făcător de miracole care a trăit în secolul al II-lea d.Hr. După moartea lui Moses, Isaac a auzit zvonuri conform cărora soția lui Moses a negat existența acestui manuscris și a pretins că însuși Moses era autorul lui *Sepher Zohar*.

Scris într-un stil pseudoaramaic, *Zohar* reprezintă în primul rând o serie de comentarii mistice la cele Cinci Cărți ale lui Moise (Pentateuchul). Amplasat într-o Palestină imaginară, *Zohar*-ul descrie o serie de dialoguri între Simeon ben Yohai și discipolii săi referitoare la cei zece Sephiroth-i. *Zohar*-ul arată influența neoplatonismului, precum și influența lui Joseph Gikatilla, un cabalist medieval spaniol și prieten cu Moses de León. În anii din urmă, învățații secolului al XX-lea au fost capabili să demonstreze că Moses de León a fost adevăratul autor al *Zohar*-ului (Scholem, *Kabbalah*, 57–61). Cu toate acestea, mulți învățați tradiționali rămân în continuare de părere că Simeon ben Yohai a scris *Zohar*-ul.

² Ginsburg a fost autorul a două eseuri intitulate *The Essenes* și *The Kabbalah* (1863). Vezi Bibliografia.

³ Heinrich Graetz (1817–1891) a fost autorul lucrării în unsprezece volume *Geschichte der Juden von den ältesten Zeiten bis auf die Gegenwart* (Istoria evreilor din cele mai vechi timpuri și până în prezent). O versiune în șase volume, condensată, a fost publicată sub titlul *History of the Jews*. Această lucrare, care prezenta întreaga istorie a poporului evreu, era concentrată asupra eroismului evreilor, a

morbidă și târzie, străină geniului religios al lui Israel și că își are originea în speculațiile unui anume Isaac cel Orb¹ din Spania, undeva între sec. al XI-lea și al XII-lea. Graetz socotește Cabala, Zohar-ul îndeosebi, drept o „falsă doctrină care, deși nouă, s-a autointitulat adevărata învățătură a lui Israel“ (*History of the Jews/Istoria Evreilor*, Vol. III, p. 565.)

Această afirmație este, de fapt, complet lipsită de temei, căci o lectură atentă a cărților Vechiului Testament, a Talmudului² și a altor cronici rabinice bine-cunoscute care s-au păstrat până în ziua de azi indică faptul că acolo pot fi găsite bazele monumentale ale Cabalei. Într-adevăr, doctrina cabalistică nu este explicită acolo, dar analiza dezvăluie că aceasta este asumată în mod tacit, iar numeroasele remarci criptice ale multora dintre rabinii mai importanți nu pot avea niciun fel de înțeles fără subînțelegerea unei filosofii mistice prețuite și venerate în inimile lor și care influențează întreaga lor învățătură.

suferințelor lor și a ambițiilor lor naționaliste. A devenit un model major, care a avut o puternică influență asupra istoricilor ulteriori.

¹ Isaac ben Abraham, cunoscut și sub numele de Isaac cel Orb (1235), a fost primul cabalist care și-a dedicat opera în întregime misticismului. Cabaliștii spanioli din secolul al XIII-lea îl numeau „Hassidul“. După unii, Abraham a fost denumit „Părintele Cabalei“ (Ginsburg, *The Kabbalah: Its Doctrines, Development and Literature*, 189). Isaac a dezvoltat un sistem de misticism care pune accent pe comuniunea cu Dumnezeu prin meditația asupra celor zece Sephiroth-i și asupra *havayot* sau esențe celeste. La Abraham găsim unele dintre cele mai timpurii instrucțiuni referitoare la meditațiile și rugăciunile cabalistice.

² Talmudul reprezintă o colecție de vechi scrieri rabinice, alcătuită din Mishnah (o colecție de interpretări orale timpurii ale scripturilor, compilate pe la anul 200 d. Hr.) și Gemara (cea de-a doua parte a Talmudului, alcătuită în primul rând din comentarii la Mishnah), care constituie baza autorității religioase în iudaismul ortodox. Cuvântul *talmud* înseamnă „învățătură“. Termenul provine dintr-un cuvânt care înseamnă „repetiție“, în timp ce cuvântul *gemara* înseamnă „împlinire“. În general, Talmudul este un compendiu rabinic de legi, cunoaștere și comentarii.

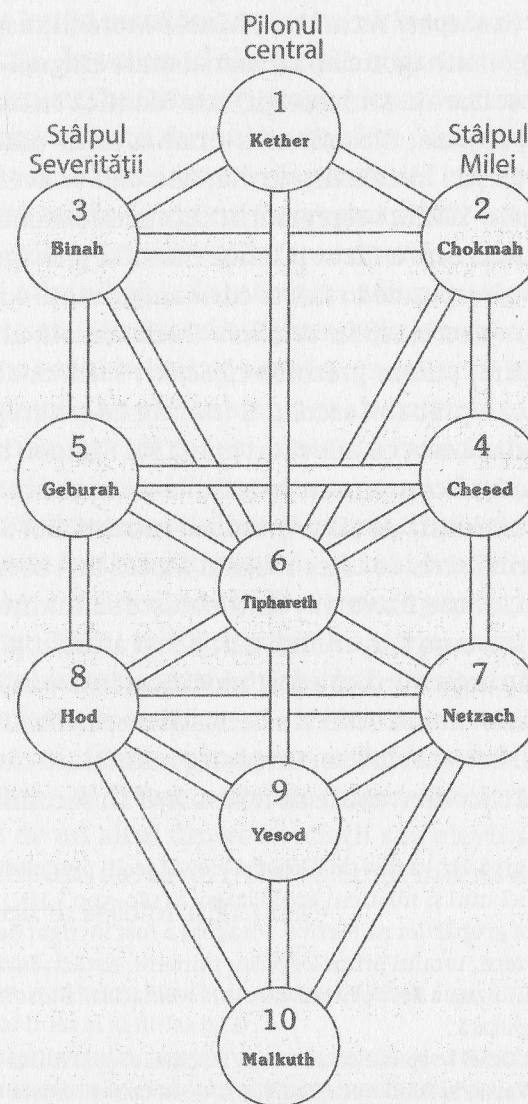

Figura 2. Arborele vieții

În remarcabilul său eseu „The Origin of Letters and Numerals According to the *Sepher Yetzirah*“, Phineas Mordell susține că Filosofia Numerelor pithagorică (cea mai mare enigmă dintre toate sistemele filosofice ale Antichității) este identică cu cea din *Sepher Yetzirah* și că, se pare, filosofia sa a emanat dintr-una din școlile profetice evreiești. În cele din urmă, Mordell se aventurează să susțină că *Sepher Yetzirah* reprezintă fragmente autentice din Philolaus, cel dintâi care a făcut publică filosofia pithagoreică¹ și că acesta pare a corespunde în foarte curioase privințe cu Joseph ben Uziel², cel care a scris *Sepher Yetzirah*. Dacă această ultimă teorie se poate susține, putem pretinde că *Sepher Yetzirah* are o origine pre-Talmudică – probabil secolul II înainte de era creștină.

Zohar-ul, dacă este cu adevărat opera lui Simeon ben Yochai, n-a fost niciodată consemnat în scris la vremea aceea, ci a fost transmis pe cale orală de către membrii Întrunirilor Sfinte, fiind în cele din urmă scris de către rabinul Moses ben León în secolul al XIII-lea. Madame Blavatsky îndrăznește să înainteze ipoteza că *Zohar*-ul, așa cum îl avem noi azi, a fost aranjat și reeditat de către Moses de León după ce a fost modificat într-o măsură considerabilă de către rabinii evrei și ecleziastii creștini înainte de secolul al XIII-lea. În *Kabbalah* sa, Ginsburg înaintează câteva motive pentru care *Zohar*-ul trebuie să fi fost scris în secolul al XIII-lea.

¹ Philolaus (475 î.Hr.) a fost un filosof și elev al școlii pitagoreice, denumite după matematicianul și misticul grec Pitagora (580–500 î.Hr.), care a subliniat importanța grupărilor numerice. Pitagora a fost intrigat de proprietățile inerente cifrei zece, totalul primelor patru numere. Astăzi, însă, opinia conform căreia Philolaus a fost primul care a sistematizat filosofia pithagoreică este amplu disputată.

² Joseph ben Uziel se spune că a fost un discipol al profetului Ieremia. Conform lui A.E. Waite, la Biblioteca Bodleiană de la Oxford există un manuscris intitulat *Mishnat*, scris de către Uziel, care a fost catalogat drept un comentariu la *Sepher Yetzirah*, dar se spune că reprezintă un supliment al însuși textului (Waite, *The Holy Kabbalah*, 111).

Argumentele lui însă, deși interesante din multe puncte de vedere, nu iau în considerare faptul că întotdeauna a existat o tradiție orală. În volumul său amplu și în multe privințe competent intitulat *The Qabalah*¹, Isaac Meyer analizează cu multă atenție aceste obiecții formulate de către Ginsburg și alții și mă simt nevoit să mărturisesc că răspunsurile lui, *ad seriatim*, resping această teorie a originii în secolul al XIII-lea a *Zohar*-ului. Dr. S.M. Schiller-Szinessy, pe vremuri conferențiar în literatură rabinică și talmudică la Cambridge, afirmă: „Nucleul cărții se află în perioada Mischnică². Rabinul Simeon ben Yochai a fost autorul *Zohar*-ului în același sens în care rabinul Yohanan a fost autorul Talmud-ului palestinian³; cu alte cuvinte, el a dat primul impuls compunerii cărții“; și găsesc că în lucrarea sa clasică și erudită, *The Holy Kabbalah*, în care examinează majoritatea argumentelor referitoare la originea și istoria *Cărții Splendorii*, Arthur Edward Waite înclină către opinia de mai sus, păstrând o poziție de mijloc, considerând că, deși o mare parte din ea aparține epocii lui ben León, cu toate acestea o și mai mare parte poartă în mod permanent pecetea Antichității. Cu siguranță că nu este complet improbabil ca *Zohar*-ul – cu doctrinele sale mistice comparabile, ba nu, identice în aproape fiecare detaliu cu alte rase din alte clime – să fi fost *compus* la origine de către Simeon ben Yochai sau de un altul dintre asociații sau elevii săi apropiați, în secolul al II-lea, dar să nu fi fost așternut în scris de către Moses de León decât în secolul al XIII-lea.⁴

¹ Isaac Myer, *Qabalah*, New York, Samuel Weiser, 1974.

² Secolele al II-lea și al III-lea d.Hr.

³ Talmudul palestinian, cunoscut și sub numele de *Talmud Yerushalmi*, una dintre cele două colecții de învățături și comentarii religioase evreiești care au fost transmise oral vreme de secole înainte de a fi așternute în scris de către învățații evrei din Palestina.

⁴ Vezi nota despre Moses de León.